Institutionen för kultur och estetik

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på avancerad nivå

Svenskt 1700-tal: Gustavianska tiden **7.5 Högskolepoäng**

Swedish 18th Century Literature: The Literature of the Gustavian Era **7.5 ECTS credits**

Kurskod:	LVAK10
Gäller från:	HT 2020
Fastställd:	2010-10-27
Ändrad:	2010-10-27
Institution	Institutionen för kultur och estetik
Huvudområde:	Litteraturvetenskap
Fördjupning:	A1N - Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav

Beslut

Denna kursplan är fastställd av Institutionsstyrelsen vid Institutionen för litteraturvetenskap och idéhistoria 2010-10-27.

Teknisk revidering av Studentavdelningen 2020-06-30.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Kandidatexamen med litteraturvetenskap som huvudämne eller motsvarande. Svenska 3.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
AK10	Svenskt 1700-tal: Gustavianska tiden	7.5

Kursens innehåll

Kursen avser att på en gång bredda och fördjupa den studerandes kunskaper om den gustavianska tidens litteratur, och de historiska, sociala och politiska omständigheterna för dess och de litterära genrernas framväxt och utveckling. I centrum står framväxten av ett svenskt litteraturspråk och en nationallitteratur. Periodens genrer såsom teatern, odet, pastoralen, tillfällesdikten och flera andra behandlas.

Förväntade studieresultat

Den studerande förväntas efter genomgången kurs kunna
- redogöra för de historiska omständigheter som format periodens litteratur.
- redogöra för periodens centrala tankeströmningar och begrepp.
- identifiera periodens genrer och redogöra för deras särdrag.
- muntligt och skriftligt analysera och teoretisera kring texter och författarskap ur både historiska och genreperspektiv.

Undervisning

Undervisningens form och omfattning kan anpassas till såväl antalet studenter på kursen som institutionens ekonomiska situation.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras muntligt och/eller skriftligt.
b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:
A = Utmärkt

B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt Otillräckligt.
c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.
d. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.
Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.
Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser

När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt 21 d, ovan. För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare.

Begränsningar

Kursen får ej tillgodoräknas samtidigt med motsvarande kurser lästa vid andra lärosäten.

Kurslitteratur

Litteraturlista

Allmänt (översiktligt):

Bredsdorff, Thomas, Den brogede oplysning. Om følelsernes fornuft og fornuftens følelse i 1700-tallets nordiske litteratur, (2003), s.7-22, 95-358, läses kursivt för allmän orientering
Den svenska litteraturen II, red. Lars Lönnroth & Sven Delblanc, (1988), s. 9-186, (1999), s. 275-442
Ekman, Rolf, Estetikens historia från 1700-talets början till och med Goethe, (1963), kap. Sjuttonhundratalet i Sverige
Frängsmyr, Tore, Sökandet efter upplysningen. Perspektiv på svenskt 1700-tal, (2006), relevanta avsnitt (gustavianska tiden)
Hansson, Stina, Från Hercules till Swea. Den litterära textens förändring, (2000), läses kursivt
Lamm, Martin, Upplysningens romantik. Den mystiskt sentimentala strömningen i svensk litteratur, (1981 [1918])) Gustavianska tiden, del II, s. 123-500
Ny Illustrerad Svensk Litteraturhistoria (1967), andra bearb.uppl., s. 307-576
Röhl, Magnus, Kalliope på svenska cirka 1720-1830. Ett bidrag till vår kännedom om detaljer och dominanter i det versepiska Sverige, (1997), s. 7-86
Sahlin, Gunnar, Författarrollens förändring och det litterära systemet 1770-1785, (1989), s. 15-96, 185-212, 230-242
Segerstedt, Torgny T., Svenska Akademien i sin samtid. En idéhistorisk studie. I: 1786-1844 (1986), s. 5-76
Östman, Hans, Gustavian Non-Academic Criticism 1772-1809, (1999), kap. II:3-19, kap. III, IV

Poesi (från tillfällesdiktning till versepik)

4 (5)

Bellman, Carl Michael: ur StU III, Bacchanaliska qwäden och En Stuf Rim: En Stuf Rim
n:o 8, 10 och 12.
ur StU V. Bacchi Tempel öpnadt vid en Hieltes Död 1783, s. 49-144.
ur StU VII, Dikter till Gustaf III och konungahuset: n:o 4, 8, 9, 11, 19, 68.
ur StU XVI, Politisk och patriotisk diktning: n:o 1.
ur Carl Michael Bellman, Fredmans Epistlar, Text- och melodihistorisk utgåva, red. Gunnar Hillbom och James Massengale, Stockholm 1990, n:o 51, 63, 69, 71, 72, 74, 79, 80, 81, 82.
ur Carl Michael Bellman, Fredmans Sånger, Text- och melodihistorisk utgåva, red. Gunnar Hillbom och James Massengale, Stockholm 1992, n:o 17, 21, 28,

31, 32, 34, 47, 58, 65
OBS! StU + nummer avser Carl Michael Bellmans skrifter. Standardupplaga utgiven av Bellmanssällskapet. Läs även StU:s kommentarer till enskilda dikter!
Franzén, Frans Michael, urvalet i Svensk Litteratur 2
Kellgren, Johan Henrik: urvalet i Svensk Litteratur 2
Lenngren, Anna Maria: urvalet i Svensk Litteratur 2
Oxenstierna, Johan Gabriel: □Morgonen□ (första sången i Dagens stunder), ur □Skördarne□ i Svensk Litteratur 2
Thorild, Thomas, urvalet i Svensk litteratur 2

Prosa (prosaberättelse, fabel, saga, satir, kritik, reseskildring, vältalighet mm)

Bellman, Carl Michael, □Hwad Behagas n:o 1□ i StU XVIII, Hwad Behagas? □ Brev och skrivelser (Stockholm 1999), Levernesbeskrivning i StU XII Dikter till enskilda.
V. 1794 jämte tillägg Sthlm 1974 eller C.M. Bellman, Levernesbeskrivning.
Utgiven av Bellmanssällskapet under redaktion av Olof Byström. Sthlm 1947
Ehrenswärd, Carl August: ur □Resa til Italien□ i Svensk Litteratur 2
Gustaf III: □Tal vid Svenska Akademiens instiftelse, den 5 April 1786□ och □Äreminne öfver□ Lennart Torstensson□ i Konung Gustaf III:s skrifter i politiska och vittra ämnen; tillika med dess brefvexling I, utg. Johan Gabriel Oxenstierna (1806)
Kellgren, Johan Henrik, urvalet i Sveriges litteratur V
Lehnberg, Magnus, □Äreminne över Birger Jarl□ i Akademisk vältalighet□ (Hillman)
Leopold, Carl Gustaf af, □Eglé och Annett□ i Svenska texter 3, samt □Ögnakast på Naturen□ Och □Predikaren□ i Sveriges litteratur V
Lidner, Yttersta domen och Grevinnan Spastaras död i Sveriges litteratur V, s. 145-176
Thorild, Thomas, ur □En Critik öfver Critiker□ i Sveriges litteratur V

Dramatik och teater

Bellman, Carl Michael: □Lustspel den 17 juli 1790□ i Gustaf Wasa och andra pjäser från svenskt 1700-tal, red. Marie-Christine Skuncke (1994)
Envallsson, Carl, □Slåtterölet eller Kronfogdarna□ i Gustaf Wasa och andra pjäser□
Gustaf III: □Svartsjuke Neapolitanaren□ i Konung Gustaf III:s skrifter i politiska och vittra ämnen; tillika med dess brefväxling III, utg. Johan Gabriel Oxenstierna (1807)
Gyllenborg, Carl Fredrik: □Birger Jarl□ i Lange, Sven & Röhl, Magnus, Furstligt och folkligt. 5 (5)
Om Gyllenborgs Birger Jarl och Hallmans Skeppar Rolf (1986)
Hallman, Carl Israel: □Skeppar Rolf□ i Furstligt och folkligt□
Kellgren, Johan Henrik: □Gustaf Wasa□ i Gustaf Wasa och andra pjäser□

Sekundärlitteratur:

Belfrage, Sixten: Gustavianska dikter i stilhistorisk belysning (1950), kap. □Hymn ur Yttersta domen□
Breitholtz, Lennart: □Bellmans, Movitz□ och Bacchi Tempel□ i Samlaren 1956
Carlborg-Mannberg, Ena & Hjertstrand-Malmros, Eva: Gustaf III:s skötebarn. Dramatens första skådespelartrupp 1788-1792 (1991), s. 15-21, 136-179 LÄSES KURSIVT
Delblanc, Sven: Ära och minne. Studier kring ett motivkomplex i 1700-talets litteratur (1965), s. 171-186, 206-212, 217-248
Ek, Sverker: Kellgren. Skalden och kulturkämpen del I, kap. 3, 7
Engdahl, Horace: kap. I, II, III, IV i Den romantiska texten (1986)
Frykenstedt, Holger: Johan Gabriel Oxenstiernas Skördarne. En proveniens- och motivundersökning (1961), kap. VII
Hasselberg, Gudmar, Realistisk lyrik. Studier i svensk versdiktning från Bellman till Talis Qualis, diss., Lund 1923, kap. I-II
Helén, Gunnar, □Sjuttonhundratalets naturbeskrivning. Stilistiska iakttagelser i Creutz□, Gyllenborgs och Oxenstiernas poesi□ i Nusvenska studier 22 (1942)
Hillman, Rolf: Gustaviansk retorik. Stilstudier i Svenska Akademiens med stora priset belönade äreminnen 1786-1803 (1962), s. 4-22, 27-47, 65-69, 77-258
Hillman, Rolf, Svensk prosastil under 1700-talet. Dalin □ Linné □ Gustaviansk talekonst (1970)

Holmberg, Olle: Den unge Leopold (1953), s. 122-161
Holmberg, Olle: Leopold och Gustaf III (1954), s. 38-60, 90-122, 140-187
Johannesson, Kurt: Bellman och ceremonierna i 10 forskare om Bellman red. Horace Engdahl (1977)
Levertin, Oscar: Gustaf III som dramatisk författare, (1920), s. 223-234, 278-314
Levertin, Oscar, Teater och drama under Gustaf III. Litteraturhistorisk studie (1920), s. 5-254
Lönnroth, Lars, Ljuva karneval!, Om Carl Michael Bellmans diktning (2005) kap. 6,11
Mjöberg, Josua: Leopolds Eglé och Annett i Språk och stil (1913), s. 109-123
Ridderstad, Per S., Vad är tillfällesdiktning? i Personhistorisk tidskrift 76:3, (1980), s. 25-41
Röhl. Magnus & Lange, Sven, Furstligt och folkligt. Om Gyllenborgs Birger Jarl och Hallmans Skeppar Rolf (1986), kap. 2, 5 och 6. Kap. 3och 4 kursivt!
Skuncke, Marie-Christine, Körsbär och krigspropaganda. Bellmans Lust-spel den 17 juli 1790 i Läskonst, skrivkonst, diktkonst. Till Ture Stenström 12 april 1987 (1987)
Skuncke, Marie-Christine & Ivarsdotter, Anna, Svenska operans födelse. Studier i gustaviansk musikdramatik (1993), s. 72-80, 100-113, 146-154, 181-194, 195-212, 222-225, 227-244, 299-302, 306-318